

Samoborski muzej
Livadićeva 7, 10430 Samobor
muzej@samobor.hr
+385 (1) 3361 014

Izvešće o radu za 2021. godinu

Samoborski muzej

1. Sabiranje građe

1.1. Kupnja

U 2021. godini, kupljena je ženska narodna nošnja (oplećek, rubaču, fertun i rubac), gđe. Terezije Bašić, kojom je obogaćena Etnografska zbirka te čaša s ulivenim srebrnim novčićem i stakleni pokal s metalnim ručkama, g. Milana Žegarca, za Zbirku stakla.

1.3. Darovanje

Gđa. Silvia Horvat darovala je Muzeju tradicijski stolnjak i plahu od domaćeg platna za Etnografsku zbirku.

G. Radovan Librić darovao je Muzeju četiri svete slike (komplet od dvije oleografije Srce Isusovo i Srce Marijino, oleografiju Sveti Antun s malim Isusom i oleografiju Majka Božja s Isusom) te gipsanu figuru Majke Božje kojima je obogaćena Etnografska zbirka.

G. Milan Krapec za Etnografsku zbirku darovao je drveno korito i mesarsku dasku.

Gđa. Karmen Strmoli – Jelavić darovala je Muzeju arhivsku građu - Ispitna izvješća Šegrtske škole u Samoboru za razdoblje 1891. – 1936.

2. Zaštita

2.3. Restauracija

Restauracija slike Sv. Valentina i dvostrane slike zastave samoborskih zadružnih cehova

Tijekom 2021. godine restaurirane su dvije slike, obje ulja na platnu. Slika Sv. Valentin, inv.br. 993, restaurirana je u konzervatorsko-restauratorskoj radionici RES-KON ART d.o.o. Dvostrana slika zastave samoborskih združenih cehova, inv.br. 840, restaurirana je u K - R Centru.

Restauracija makete Samobor 1764

Maketu „Samobor 1764“ izradio je Marijan Majdak, u periodu od 1989. do 2001. godine te je bila poklonjena Samoborskom muzeju. Prilikom radova na sanaciji vlage muzeja, maketa je preseljena, a do 2013. selila se dvaput. Do preseljenja u Allnochov dvorac (2013.) maketa je već bila poprilično oštećena. Početkom 2020., od strane Samoborskog muzeja pokrenuta je inicijativa da se maketa restaurira i postavi na Autobusni kolodvor u Samoboru. Za izvođača

radova odabran je i sam autor makete, Marijan Majdak. Popravak makete započeo je u kolovozu 2020. godine, a dovršena je krajem veljače 2021. Uz maketu, izrađeno je novo, prilagođeno postolje, radi bolje prezentacije iste.

Povodom Međunarodnog dana muzeja 2021. pod temom „Budućnost muzeja: oporavak i ponovno osmišljavanje“, predstavili smo maketu javnosti, uz prigodan 25-minutni video dokumentarni rad, koji prati sve faze obnove i anegdote autora o nastanku makete.

2.4. Ostalo

Istražni konzervatorsko-restauratorski radovi na fresci u prostoriji suvenirnice Samoborskog muzeja

Zidna slika s obiteljskim grbovima otkrivena je početkom 2000-ih, prilikom instalacije protupožarnih uređaja u interijeru Muzeja. Tadašnji domar je samoinicijativno nastavio sa struganjem naliča (bijeke boje) sa površine freske. Po dolasku konzervatora, obustavljeno je daljnje otkrivanje freske, obzirom da za restauratorske zahvate nije bilo inicijative od strane Muzeja, te je ostatak naliča ostavljen kao zaštitni sloj. U međuvremenu je prostorija služila kao pomoćna prostorija za otvorenja izložbi te kao privremeno spremište.

Sredinom 2020. godine, ista prostorija se prenamijenjuje u suvenirnicu sa info pultom te knjižnicom za posjetitelje. Osim što bi prijamna soba Muzeja bila reprezentativnija, sa cjelovitom zidnom slikom na svodu, treba uzeti u obzir da je funkcija prostorije u kojoj se ona nalazi, izmjenjena – vrata prostorije su otvorena, cirkulacija ljudstva je povećana te se time i mijenjaju mikroklimatski uvjeti koji štete slikanom sloju freske. Na rubnim dijelovima, uz preostali nalič, već su vidljivi prvi znaci deterioracije, u obliku ljuštenja slikanog sloja.

Osim što bi prijamna soba Muzeja postala prezentativnija, moramo naglasiti da nam je iznimno važan i povijesni aspekt koji je oslikan na fresci; oko 1883. godine, Hinko Francisci daje temeljito restaurirati dvorac te on tada poprima i današnji oblik. U tom periodu izrađivane su freske na zidovima, a na svodu blagavaonice (današnja prijamna soba) daje izraditi fresku sa grboslovljem svih prijašnjih vlasnika dvorca.

Početkom lipnja 2021. godine, započeti su istraživački radovi na zidnom osliku svoda s prikazom obiteljskih grbova šestoro vlasnika Livadićevog dvorca te su izvedeni sljedeći konzervatorsko-restauratorski radovi:

- *izvođenje 26 sondi kojima je ustanovljena očuvanost zidnog oslika na površini svoda i dijela zidova prostorije i određena granica očuvanog zidnog oslika*
- *uzimanje uzoraka pigmenata, veziva i žbuke za laboratorijsku analizu kako bi se postavile smjernice za određivanje načina čišćenja i ostalih radova na zidnom osliku*
- *izvođenje proba čišćenja kako bi se utvrdila najbolja i najmanje destruktivna metoda, a izvedeno je na području većine izvedenih sondi*
- *probe pretkonsolidacije zidnog oslika*
- *izrada izvještaja o izvedenim radovima sa fotografskom i grafičkom dokumentacijom i prijedlogom daljnjih konzervatorsko-restauratorskih radova*

Tijekom radova ustanovljeno je da je slikani sloj najbolje čistiti mehaničkim sredstvima, a velik dio žbukanog nosioca potrebno je prethodno konsolidirati. Laboratorijskim istraživanjima ustanovljeno je da je oslika rađen vapnenom tehnikom, ali je kao vezivo za neke pigmente upotrijebljen i kazein. Analiza žbuke pokazala je da je žbukani nosilac sastavljen od vapna i pijeska, te da u njemu nema primjesa gipsa.

Probe pretkonsolidacije oslika izvedene su zbog vrlo velike brisivosti slikanog sloja, i to preparatima na bazi otopina nano-vapna u etanolu. Rezultati tih proba za sada ne mogu biti poznati, jer je vrijeme potrebno za karbonatizaciju vapna (konsolidaciju slikanog sloja) barem nekoliko mjeseci, a probe bi na istim mjestima bilo potrebno i ponoviti. Istraživačke radove na fresci izvela je Lejla Koščević, licencirana restauratorica za zidni oslik, uz pomoć studenata četvrtre godine Odsjeka za konzervaciju i restauraciju umjetnina Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, pod vodstvom Izv.prof.mr.art. Neve Pološki. Projekt je financiran sredstvima Ministarstva kulture i medija.

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

Tijekom 2021. godine, u Inventarnu knjigu i računalnu bazu M++ upisano je:

Etnografska zbirka: ukupno 12 predmeta stečenih kupnjom i darovanjem tijekom godine (od inv. br. 5887 do inv. br. 5839, komplet slika Srce Isusovo i srce Marijino te sastavni dijelovi narodne nošnje uvedeni su kao zapisi niže razine).

Zbirka stakla: ukupno 32 predmeta od brojeva 5817 do 5827, (inv.br 5817 set čaša kao cjelina te 6 predmeta zasebno, inv.br 5818 servis za liker kao cjelina te 7 predmeta zasebno, inv.br 5819 servis za čaj kao cjelina te 11 predmeta zasebno te osam zasebnih predmeta).

Kulturno-povijesna zbirka: ukupno 12 predmeta (od brojeva 5828 do 5838 jedanaest predmeta iz donacije Mirne Jakir i Ane Kovačićek, inv.br. 5845)

Zbirka razglednica, čestitaka i dopisnica: ukupno 599 predmeta (593 iz donacije Mirne Jakir i Ane Kovačićek inv.br. 5199 - 5219, 5390 - 5560, 5561 - 5700, 5711 - 5811; te osam naknadno nađenih 5851 - 5854, 5876 i 5880)

Zbirka fotografija: ukupno 28 predmeta (od inv.br. 5846 do 5875)

Knjiga ulaska: tijekom 2021. godine, u potpunosti je digitalizirana Knjiga ulaska Samoborskog muzeja. U digitalnu bazu upisano je ukupno 1684 broja s podacima o predmetima koji su u Muzej stigli od 1956. do 2021. godine.

3.8. Stručni arhiv

Selidba arhiva, sistematizacija i digitalizacija arhivske građe

Tijekom 2021. godine sistematizirani su magistratski spisi koji su dio arhiva Samoborskog muzeja, izrađen je tabelarni popis arhivskih kutija te je arhiv izmješten na novu lokaciju. Arhivska građa je organizirana i sistematizirana je započeo proces njezine digitalizacije.

6. Stručni rad

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Selidba i sistematizacija predmeta Etnografske zbirke

Tijekom 2021. godine, veći dio predmeta Etnografske zbirke preseljen je u novu čuvaonicu unutar prostora dvorca Allnoch. Postavljeno je pet redova polica na koje su smješteni predmeti, grupirani prema materijalu – metalni, keramički i drveni. Svaka polica označena je oznakom radi lakšeg snalaženja te je novi smještaj predmeta upisan u M++.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Studentici Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Klari Kranjčec, pružena je na uvid muzejska građa i dokumentacija vezana uz Fotokemiku Samobor, za potrebe pisanja znanstvenog rada.
- Profesorici Mirjani Trošelj pruženi su na uvid albumi fotografija Radivoja Simonovića, za potrebe istraživanja tradicijske prehrane na južnom Velebitu i pisanja znanstvenog rada.

- Gospodinu Milanu Jokičeviću pruženi su na uvid albumi Radivoja Simonovića za potrebe istraživanja velebitskih staništa i etnologije.
- Studentima Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Franu Vidakoviću i Robertu Šamariji, pružena je na uvid geološka građa u svrhu istraživanja trijaskih amonita Žumberačkog i Samoborskog gornja.
- Gospodinu Hrvoju Dečaku, izdavačka kuća Meridijani, dana je na uvid arhivska građa GD Crvenog križa Samobor za potrebe monografije o GDCK Samobor.
- Gospodinu Janku Jeleniću dana je na uvid dokumentacija o Josipu Milakoviću.
- Gospodinu Zdenek Valentu dana je na uvid dokumentaciju o Josipu Milakoviću za potrebe znanstvenog rada o Lužičkim Srbima.
- Gospođi Dijani Koller dana je na uvid dokumentacija o Ivici Sudniku za potrebe monografije.

6.8. Stručno usavršavanje

Nikolina Vuković sudjelovala je na sljedećim radionicama/webinarima u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra putem zoom platforme:

1. Radionica *Primjena Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*, održana 15. ožujka 2021.
2. Radionica *Arheološke studijske zbirke-izazovi i rješenja*, održana 08. lipnja 2021.
3. Radionica *Kako postati vidljiv(iji) – promidžba i marketing muzejskih publikacija*, održana 05. studenog 2021.

Nikolina Vuković, 21. listopada 2021. godine, pohađala je cjelodnevni tečaj pod nazivom *Čuvanje muzejskih zbirki – uvod u preventivnu zaštitu*, u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra i Arheološkog muzeja u Zagrebu.

Nikolina Vuković, 18. i 19. svibnja 2021. godine, sudjelovala je na konferenciji pod nazivom *Muzejske čuvaonice – od brige o zbirkama do politike sabiranja* u organizaciji Etnografskog muzeja.

Kustos Luka Kazimović položio je ispit za djelatnika pismohrane izvan arhive budući da Muzej po Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima te Pravilniku o upravljanju dokumentarnim gradivom izvan arhiva mora imati stručno osposobljenu osobu.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Ekspertiza

Kustos Luka Kazimović obavio je ekspertizu grba Erdody Ungnad na kuriji Levičar za potrebe Ministarstva kulture/Hrvatskog restauratorskog zavoda.

9. Izložbena djelatnost

Izložba *Sakralne teme iz fundusa Samoborskog muzeja*

U Samoborskom muzeju, 15. listopada 2021. godine, otvorena je izložba "Sakralne teme iz fundusa Samoborskog muzeja" te je bila otvorena do 31. prosinca 2021. godine. Autorica stručne koncepcije i likovnog postava je Gordana Remussini.

Ovom su se izložbom predstavili predmeti sakralne tematike ili pripadnosti iz nekoliko zbirki, prvenstveno umjetničke, kulturno-povijesne i etnografske zbirke. Za potrebe kataloga korišteni su izvori iz Zbirke fotografija, Zbirke razglednica, čestitaka i dopisnica te arhivska građa Samoborskog muzeja. Izložbom se javnosti željelo približiti nekoliko tema: povijest Samoborske župe Sv. Anastazije, povijest i stilska obilježja važnijih sakralnih objekata samoborske župe, crtice o značajnijim samoborskim župnicima i svećenicima koji su rođeni u Samoboru, priča o zvonima župne crkve koja je izuzetno dobro dokumentirana arhivskom građom te priča o problematici restauriranja dvostrane slike nekadašnje zastave združenih samoborskih cehova.

Iz umjetničke je zbirke predstavljen 51 predmet (skulpture, grafike, ulje na platnu) te iz kulturno-povijesne zbirke 12 predmeta. Izložbu su upotpunila rijetka knjižna izdanja (misali, brevijari, hagiografija, kantual, povijest pavlinskog reda).

Izložba je bila namijenjena prvenstveno odrasloj dobi.

10. Izdavačka djelatnost

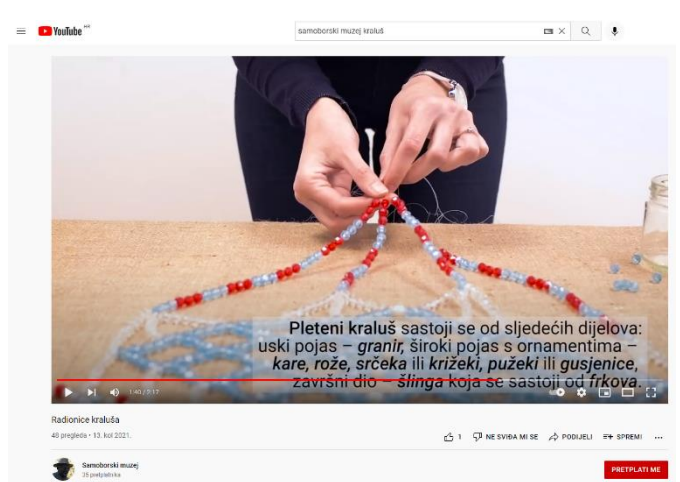
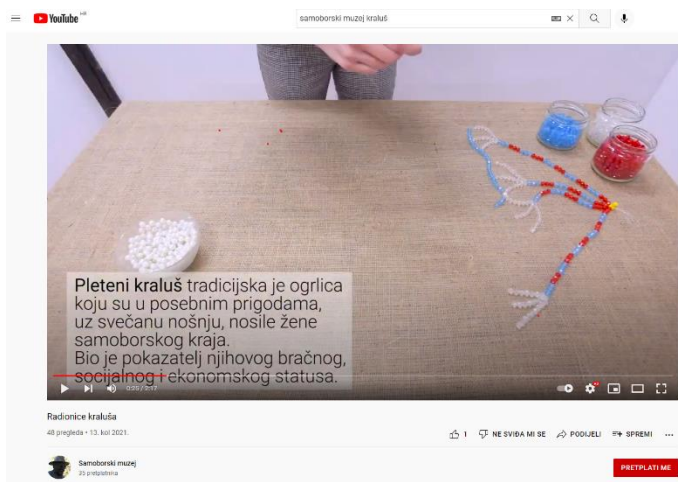
10.1. Tiskovine

U sklopu izložbe "Sakralne teme uz fundusa Samoborskog muzeja" tiskan je katalog od 80 stranica plus četiri stranice omot, dimenzija 28 x 21 cm. Autori tekstova su Gordana Remussini, Nikolina Vuković i K-R Centar.

10.2. Audiovizualna građa

Video *Samoborski kraluš XXL*

Tijekom siječnja i veljače 2021. godine odrađeno je snimanje edukativno-promotivnog videa pod nazivom *Samoborski kraluš XXL*. Samoborski kraluš izuzetno velikih dimenzija (180x125 cm), pričvršćen na podlogu, pronađen je za vrijeme revizije građe Etnografske zbirke, u dvorcu Allnoch. Podloga za koju je spomenuti kraluš bio pričvršćen pokazala se trošnom i oštećenom, te ju je bilo potrebno zamijeniti. Na podlogu je postavljena nova, prikladna tkanina te je na njoj, koristeći iste perlice, ispleten identičan kraluš. Novo pletenje kraluša pokazalo se izvrsnom prilikom za snimanje edukativnog, ali i promotivnog videa korištenog za potrebe radionice izrade samoborskog kraluša planirane u narednim mjesecima. Kraluš je plela etnologinja i arheologinja Nikolina Vuković, a restaurator Ivan Tibor Grujić odradio je snimanje i montažu videa.

11. Edukativna djelatnost

11.1. Vodstva

Tijekom 2021. godine održavana su stručna vodstva po stalnom postavu Muzeja za učenike osnovnih i srednjih škola te građanstvo.

Specijalna vodstva:

Zimsko španciranje

U sklopu programa Samoborsko zimsko španciranje, u trajanju od 28. 12. 2020. do 17. 01. 2021., održana su dva stručna vodstva po stalnom postavu Muzeja za učenike osnovnih i srednjih škola.

Potruga za blagom

Samoborski muzej tijekom čitave 2021. godine održavao je vodstva po stalnom postavu Muzeja u sklopu dvije, tematski različite igre, *Potruga za blagom*. Igra pod nazivom *Zla kletva Crne kraljice* zasnovana je na legendi o kamenoj kornjači dok je *Igra Tko je smjestio Beli IV?* osmišljena na temelju stvarnog povijesnog događaja – bjega Bele IV pred Tatarima. Obje igre sastoje se od niza zadataka, zagonetki i pitalica sakrivenih po stalnom postavu muzeja, čiji odgovori djecu dovode do konačnog rješenja. Svrha ovakvog tipa vodstva je upoznati djecu s predmetima koji se čuvaju u Muzeju te Muzej predstaviti kao ugodno mjesto boravka gdje se učenje odvija spontano - kroz igru, iskustvo, druženje i zabavu. U programu, kroz čitavu godinu, sudjelovalo tristotinjak djece.

Zlatne matineje

U sklopu programa Zlatne matineje, tijekom travnja i svibnja, u Samoborskom muzeju održana su besplatna stručna vodstva po stalnom postavu za umirovljenike.

11.3. Radionice i igraonice

Radionice za djecu:

Program *Ilirci 2.0*

U 2021. godini održan je obrazovni program *Ilirci 2.0* za djecu osnovnoškolskog uzrasta. Učenici su ponovili već naučeno gradivo i saznali zanimljive podatke vezane uz borbu za hrvatski jezik i Ilirski pokret. Naglasak je bio na djelovanju pokreta u Samoboru.

Program se sastojao od četiri tematski različite radionice, na kojima je sudjelovalo preko 400 djece:

Mobitel jednog Ilirca

Naravno da Ilirci nisu koristili mobitele. Mobiteli su na svijet došli puno, puno kasnije. Prvi mobitel predstavljen je 3. travnja 1973, a komercijalna upotreba počela je deset godina kasnije. Pokušava se spojiti nemoguće: razmisliti koliko bi komunikacija među Ilircima bila drugačija da su imali mobitele.

Stanko Vraz samoborski Romeo

Ciklus ljubavnih pjesama koje je Stanko Vraz počeo objavljivati u Danici 1837. zovu se Đulabije. To je zbirka povezanih ljubavnih pjesama. Đulabija je, inače, vrsta sočne crvene jabuke. Uprošlosti su mladići djevojkama u koje su bili zaljubljeni poklanjali jabuku. Ako je ona jabuku prihvatila – ljubav je bila uzvraćena. Priče iz ljubavi Vraza i Ljubice.

Akronimi

Akronim je kratica sastavljena od početnih slova riječi višeslanog izraza ili naziva. Gramatički se ponaša i izgovara kao samostalna riječ. Akronimi se lako prenose iz jezika u jezik jer su značenjski samostalni – ponašaju se i izgovaraju kao samostalna riječ. Sagleda se utjecaj stranih riječi na Ilirski pokret.

Šest mislećih šešira

Pokušaj razmišljanja o osnovnoj ideji Ilirskog pokreta tehnikom Šest mislećih šešira. To je sustav paralelnog mišljenja – o jednoj temi može se promišljati na najmanje šest različitih načina.

Program Vuzem v muzeju

Povodom Uskrsa, 02. i 03. travnja, u parku ispred Muzeja, održan je program edukativno-kreativnih radionica pod nazivom *Vuzem v muzeju*. Program je bio namijenjen djeci osnovnoškolskog uzrasta, s ciljem upoznavanja jedne od najstarijih tehnika izrade pisanica u Hrvatskoj. Riječ je o tehnici ukrašavanja jaja voskom, koja je bila poznata i u Samoboru, o čemu

nam svjedoče zapisi Milana Langa u čuvenoj monografiji „Samobor. Narodni život i običaji.“ Djeca su imala priliku naučiti štošta o narodnim običajima vezanim uz Uskrs te se okušati u ukrašavanju jaja voskom, pomoću drvenih štapića i pisaljki te biljnih boja. Po završetku radionice bila im je priređena velika potraga za čokoladnim jajima, uz pomoć karte, zadataka i zagonetki. Program je osmislila i realizirala etnologinja i arheologinja Nikolina Vuković.

Radionica *Ferdionica*

Povodom Međunarodnog dana muzeja, 08. i 15. svibnja, u parku ispred Muzeja održane su dječje radionice pod nazivom *Ferdionica*, namijenjene djeci predškolske i osnovnoškolske dobi. Radionice su održane u suradnji s Plavim borom, a tematski su se odnosile na život i djelo poznatog skladatelja i ilirca Ferde Livadića. Mlađi sudionici izrađivali su magnete s njegovim likom, a stariji su pravili kaligrame – pjesme koje se crtaju. Svi zajedno učili su o životu Ferde Livadića kroz društvenu igru *Ferdo, ne ljuti se!*

Program *Ljeto u Samoboru*

Potaknuti prošlogodišnjim uspjehom i izuzetno velikim odazivom, tijekom srpnja i kolovoza 2021. godine, održan je još jedan ciklus radionica u sklopu programa *Ljeto u Samoboru*. Radionice su se održavale tri puta tjedno, a osmislila ih je i realizirala etnologinja i arheologinja Nikolina Vuković. Djeca su imala priliku upoznati neobična bića iz srednjovjekovnih priča, izgraditi vlastitu srednjovjekovnu utvrdu, okušati se u starim zanatima, postati mali arheolozi, otkriti tajne kneževskih grobova, poslušati priču o lovcu na mamute, otkriti stare i nove fosile te se okititi rožicama od krep papira.

Radionica *Srednjovjekovne utvrde*

Utvrde su jedan od najprepoznatljivijih simbola srednjega vijeka u Hrvatskoj. Među njima važno mjesto zauzima i samoborski Stari grad, a njegove današnje ruševine, nekada su bile impresivno

zdanje. U sklopu radionice *Srednjovjekovne utvrde* djeca su mogla naučiti čemu su utvrde toga vremena služile i kako su izgledale, gdje su bile smještene i tko je u njima živio, kako je tekla izgradnja našeg Starog grada i tko su mu bili vlasnici te koja se to poznata legenda veže uz samoborski Stari grad. Osim toga, imala su priliku vidjeti maketu Staroga grada autora Marijana Majdaka koja se čuva u Samoborskom muzeju te po uzoru na nju izraditi maketu vlastite utvrde.

Radionica *Mali arheolozi*

Što je uopće arheologija? Tko su arheolozi i čime se bave? Što je arheološko nalazište i kako izgleda arheološko istraživanje? Odgovore na ta i brojna druga pitanja djeca su pronašla na radionici *Mali arheolozi*. Osim toga, imala su priliku uskočiti u malu arheološku sondu te se okušati u arheološkom iskopavanju.

Radionica *Neobična bića iz srednjovjekovnih priča*

Poznatu srednjovjekovnu temu o borbi dobra i zla djeci smo ispričali kroz legendu o borbi sv. Jurja sa zmajem te im ukazali na važnu ulogu tog sveca u narodnim običajima našega kraja. Maštu smo im pobudili likom Pozoja – neobičnog samoborskog zmaja iz poznate nam legende zabilježene u Langovoj monografiji Samobor. Narodni život i običaji. Gdje je Pozoj živio, kako je izgledao te kakve je tegobe zadavao našim Samoborcima djeca su imala priliku saznati na radionici *Neobična bića iz srednjovjekovnih priča*, a kako bi spremni dočekali Pozoja izrađivali su štitove i mačeve od kartona.

Radionica *Stari i novi fosili*

Cilj radionice bio je upoznati djecu s fosilnim blagom samoborskog kraja na primjerima fosilnih nalaza izloženih u sklopu stalnog postava Muzeja. Djeca su imala priliku naučiti što su to fosili, kako nastaju, koje vrste fosila postoje i što pomoću njih možemo naučiti o dalekoj prošlosti naše Zemlje. Osim toga, vratili smo se u vrijeme kada se područje velikog dijela Europe nalazilo pod vodom te vidjeli fosilne ostatke biljnoga i životinjskoga svijeta Panonskoga mora.

Radionica *Priča o lovcu na mamute*

Radionica je osmišljena s ciljem upoznavanja djece sa životom prapovijesnih zajednica, osobito onih starijeg kamenog doba, na temelju nalaza pronađenih u Samoboru i okolici. Djeca su imala priliku naučiti kada je na naš prostor prvi puta stupio pračovjek, u kakvim nastambama je živio, čime se bavio te do kojih velikih otkrića je došao. U okviru stalnog postava Samoborskog muzeja izložene su kljove i zubi mamuta te kameno musterijensko strugalo paleolitičkog čovjeka, pronađeni na Podstražniku. Ti su nam nalazi poslužili kao inspiracija za priču o velikom lovcu na mamute.

Radionica *Tajne kneževskih grobova*

Cilj radionice bio je upoznati djecu s najznačajnijim željeznodobnim lokalitetom našeg područja – Budinjakom. Brojni predmeti tamo pronađeni svoje mjesto zauzeli su u stalnom postavu Samoborskog muzeja. Na primjeru izloženih predmeta djeca su imala priliku naučiti nešto više o životu, ali i smrti, ljudi toga vremena – što su to grobni prilozci, koje je bilo njihovo značenje, kome su pripadali itd.

Radionica Rožice od krep papira

Radionica je osmišljena s ciljem predstavljanja djeci tzv. kinča – tradicijskog ukrasa od krep papira. Diljem Hrvatske raznobojni krep papir koristio se izradu ukrasa kojima su se kitile kuće prilikom uskrasnih i božićnih blagdana te svadbenih svečanosti. Običaj izrade kinča bio je prisutan u Samoboru i okolici o čemu saznajemo iz Langove monografije: „Samobor. Narodni život i običaji“.

Radionica Malci tkalci

Na koji se način izrađivala samoborska narodna nošnja i kako se dobivalo platno za njezinu izradu? Koje su biljke bile potrebne za proizvodnju platna i kakve su se sprave koristile za njihovu preradu? Odgovore na ta pitanja i brojna druga pitanja vezana uz tekstilno rukotvorstvo samoborskog kraja, djeca su potražila u etno kućici Samoborskoga muzeja u sklopu radionice *Malci tkalci*.

Suvremena znanost kroz postav muzeja

Sukladno suvremenoj ulozi muzeja u 21. stoljeću, tijekom lipnja i rujna 2021. godine, Samoborski muzej postao je mjesto susreta povijesti i kulture sa uzbudljivim temama današnjice i budućnosti zahvaljujući programu „Suvremena znanost kroz postav muzeja“. Program je bio realiziran u suradnji Samoborskog muzeja, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskog fizikalnog društva i udruga Športići i SURLA, kroz tri radionice namijenjene djeci

osnovnoškolske dobi te su ga pratile prigodne izložbe i pokusi. U programu je sudjelovalo preko 500 djece.

Radionica *Fizika i sport* i izložba *Fizika i sport - rame uz rame na Olimpijskim igrama*

Cilj radionice bio je predstaviti interdisciplinarnu povezanost različitih struka i praktične primjere primjene znanstvenih spoznaja u stvarnom životu. Osim uvida u zanimljive znanstvene aspekte sportova, promotrili smo kako se sport kroz povijest razvijao sa razvojem znanosti i tehnologije. Iz fundusa Muzeja bili su predstavljeni zanimljivi eksponati iz povijesti samoborskog sporta - veloped Mirka Kleščića, skije i sanjke članova prvog Samoborskog sanjkaškog saveza, nogometna lopta s kojom je odigrana prva nogometna utakmica u Samoboru itd.

Radionica *Čudesni život vode i izložba Voda – zlato 21. stoljeća. Voda u dubinama hrvatskog krša*

Djeca su imala priliku saznati zašto vodu nazivamo zlatom 21. stoljeća, gdje se u Hrvatskog nalaze izvori pitke vode, kao i zanimljivosti o interakciji čovjeka i vode. Osobito zanimljiv vid odnosa čovjeka i vode bio im je predstavljen različitim tipovima posuda iz Etnografske zbirke i njihovom namjenom.

Radionica i izložba *Fizika glazba*

Radionicom smo proniknuli u tajne zvuka, nastanak tonova i neobična svojstva zvučnih valova te zavirili u zanimljivu povijest glazbe u Samoboru.

Radionica rudarske greblice

U suradnji s Udrugom Rudarska greblica, 18. rujna 2021. godine, ispred Muzeja, održana je radionica izrade rudarske greblice, namijenjena djeci predškolske i osnovnoškolske dobi. Riječ je o tradicijskom kolaču našeg kraja, koji je ove godine, stekao poseban status te je upisan u registar zaštićenih oznaka izvrsnosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla. Djeca su na radionici imala priliku saznati priču o povijesti Rudarske greblice, rudniku Sveta Barbara i tajanstvenim Bergmanima, naučiti pripremiti vlastitu greblicu te se zabaviti uz mnoštvo zanimljivih igara.

Radionice povodom Dječjeg tjedna

Samoborski muzej, 2021. godine, priključio se obilježavanju Dječjeg tjedna u Samoboru. U suradnji s Dječjim forumom, 6. listopada 2021. godine, provedene su dvije dječje radionice tematski vezane uz djetinjstvo i obitelj. Dva razreda prvašića iz OŠ Bogumil Toni sudjelovali su na radionicama „Tradicijske dječje igračke“ i „Rožice od krep papira“. Sznali su štošta o djetinjstvu njihovih djedova i baka, starim društvenim igrama i odrastanju u drugačijim uvjetima od onih koji su im danas poznati te se zabavili izradom igračaka od drvenih kuhača i rožica od krep papira. Za osmišljavanje i realizaciju programa bila je zadužena etnologinja i arheologinja Nikolina Vuković.

Radionica izrade božićnog kinča

S ciljem revitalizacije starih božićnih običaja Samobora i okolice, Samoborski muzej, 15. prosinca 2021. godine, u suradnji s Udrugom Ekosspiritus, održao je radionice izrade božićnog kinča. Umijeće izrade tradicijskog božićnog kinča - nakita od krep papira, nalazi se na listi nematerijalne kulturne baštine Ministarstva kulture Republike Hrvatske, a svjedočanstva o njegovoj izradi u Samoboru i okolici još početkom 20. stoljeća, donosi nam Milan Lang u svojoj čuvenoj monografiji „Samobor. Narodni život i običaji.“ Na radionici su sudjelovali učenici dvaju četvrtih razreda osnovne škole te su uz pomoć stručnih izvođača uspješno savladali tehnike izrade ukrasa od krep papira.

Radionice za odraslu populaciju:

Radionica izrade samoborskog kraluša

U periodu od 23. rujna do 23. prosinca, u Samoborskom muzeju, nakon višegodišnje stanke, održan je niz radionica pletenja samoborskog kraluša, pod vodstvom etnologinje i arheologinje Nikoline Vuković.

Riječ je o tradicijskoj ogrlici koju su u posebnim prigodama, uz svečanu nošnju, nosile žene samoborskog kraja, a koja je bila pokazatelj njihovog bračnog, socijalnog i ekonomskog statusa. Točno vrijeme nastanka samoborskog kraluša nije poznato, a najstariji podaci o njegovu postojanju potječu s početka 20. stoljeća. Pleteni kraluš izrađivale su u pravilu žene, najčešće u zimskim mjesecima, kada su bile oslobođene poljoprivrednih radova. Plele su ga nizanjem raznobojnih staklenih zrnaca (perlica) na dvanaest, deset ili osam repi, lasi, dobivenih iz konjskog repa. Nakon Drugog svjetskog rata, sitna staklena zrnca zamijenjena su krupnijim plastičnim perlicama, a umjesto konjske dlake počinje se koristiti plastična nit – žima, flaks. Sastavni elementi pletenog samoborskog kraluša su: uski pojas – granir, široki pojas s ornamentima – kare, rože, srčeka ili križeki, pužeki ili gusjenice te završni dio – šlinga koja se sastoji od frkova.

Zahvaljujući *Radionicama nizanja – izrade kraluša*, koje su se u Samoborskom muzeju održavale od 2000. godine pa nadalje, pod vodstvom kustosice Lele Ročenović, umijeće izrade samoborskog kraluša našlo se na listi nematerijalnih kulturnih dobara Republike Hrvatske. Do odlaska kustosice Ročenović u mirovinu, radionice su se održavale svake godine, nakon čega je uslijedila višegodišnja stanika.

S ciljem promicanja samoborskog kraluša i izrade tradicijskog nakita, Samoborski muzej, ove je godine, nanovo je krenuo s tradicijom održavanja radionica. Na radionici je sudjelovalo 10 polaznica, od kojih je svaka uspješno savladala izradu kraluša.

Radionica Sve što treba znati o keramici!

Radionica keramike pod nazivom "Sve što treba znati o keramici" održavala se svakog utorka, od 17:30 do 20:00 sati, u periodu od 21. rujna do 21. prosinca ove godine. Temeljem prijavnog obrasca (objavljenog na webu Muzeja), formirali smo fokusiranu skupinu od 9 polaznica, a voditeljica radionice bila je gđa. Grozdana Korpar, keramičarka s višedesetljetnim iskustvom u struci. Kroz radionice, polaznice su savladale osnove primijenjenog keramičkog dizajna: od tehnika oblikovanja, tehnoloških procesa obrade gline, do ukrašavanja i glaziranja iste. Početkom 2022. godine, radove s radionica predstaviti ćemo javnosti.

11.4. Ostalo

Noć muzeja

Samoborski muzej, 29. siječnja 2021. godine, obilježio je šesnaestu po redu Noć muzeja, na temu „Zadaće muzeja u uvjetima krize“. Manifestacija je bila prilagođena situaciji izazvanoj COVID-om 19 te su posjetitelji Muzej mogli posjetiti od 18:00 do 22:00 sati, uz propisane mjere zaštite. Program se sastojao od projekcije filmskih sadržaja pod nazivom „Digitalni otisci prošlosti i sadašnjosti Samoborskog muzeja“ te virtualne izložbe „Trag u povijesti“ koja je nastala kao rezultat prikupljanja osobnih priča i iskustava građana o životu u vrijeme pandemije s ciljem dokumentiranja tzv. „nove svakodnevice“ za buduće generacije. Za posjetitelje su bila održana i dva stručna vodstva po stalnom postavu Muzeja.

Bitka kod Samobora

U ožujku 2021. godine, u organizaciji Samoborskog muzeja i Udruge Oživljena povijest Samobora održana je manifestacija *Bitka kod Samobora*. Na glavnom gradskom trgu i ispred Samoborskog muzeja odigrao se dio uobičajenog scenarija ove manifestacije koja se inače odvija na Vugrinščaku. Uvod u program bio je obilazak glavnog gradskog trga s gradskim sucem, priorom,

cvajbarom, notarom i ostalom svitom s proglasom puku da se pripazi jer se sprema velika bitka koja samo što se nije počela. Ove godine nije bilo velikog uprizorenja borbe dviju srednjovjekovnih vojski na Vugrinščaku već je samo odigran kratak igrokaz uz tumačenje bitke i prigodni prateći program ispred Muzeja. Zbog aktualnih okolnosti izostao je i bogat srednjovjekovni sajam s ponudom obrtnika i OPG-ovaca iz šireg okruženja. U programu su sudjelovali članovi Udruge Oživljena povijest iz Samobora, Reda svetog Nikole iz Varaždina i Kuburaškog društva Gromovnik iz Svete Nedelje te samoborske Plesne skupine Burka i udruge Cirkultura.

Fučka za peglicu

Samoborski muzej bio je suorganizator manifestacije pod nazivom Fučka za peglicu, održane 25. rujna 2021. godine, u parku kraj Samoborčeka u Južnom naselju. Manifestacijom je obilježena 120. godišnjica od prve vožnje vlakom Samoborčekom. Samoborski muzej, umjesto ulaznica, svim posjetiteljima toga dana poklanjao je reprint karte za vožnju Samoborčekom, a u ponudi suvenirnice mogle su se kupiti maxi karte Hrvatskog filatelističkog društva izrađene povodom obilježavanja 120 godina prve vožnje.

Sudnikov pohod

Samoborski muzej i HPD Japetić, 24. listopada 2021. godine, organizirali su pohod na Veliki dol u čast Ivica Sudnika, osnivača Muzeja, planinara, sportskog i kulturnog radnika, novinara, fotografa itd. Na pohodu je sudjelovalo oko 150 sudionika.

Glazbena ljetna škola *Youngmasters*

U kolovozu 2021. godine, Samoborski muzej bio suorganizator programa međunarodne glazbene ljetne škole *Youngmasters*. Mladi glazbenici i pjevači iz mnogih zemalja Europe i svijeta svakodnevno su se spremali za koncertne aktivnosti u prostoru Muzeja, a 29.08.2021. godine, u Samoborskom muzeju održan je koncert pod nazivom *Le concert du Salon*.

Priča o jednoj glazbi

U suorganizaciji Samoborskog muzeja, u nedjelju, 26. rujna 2021. godine, održan je koncert Gradske glazbe Samobor pod nazivom "Priča o jednoj glazbi". Tom je prigodom, kustos Luka Kazimović održao predavanje o Povijesti Samoborske gradske glazbe.

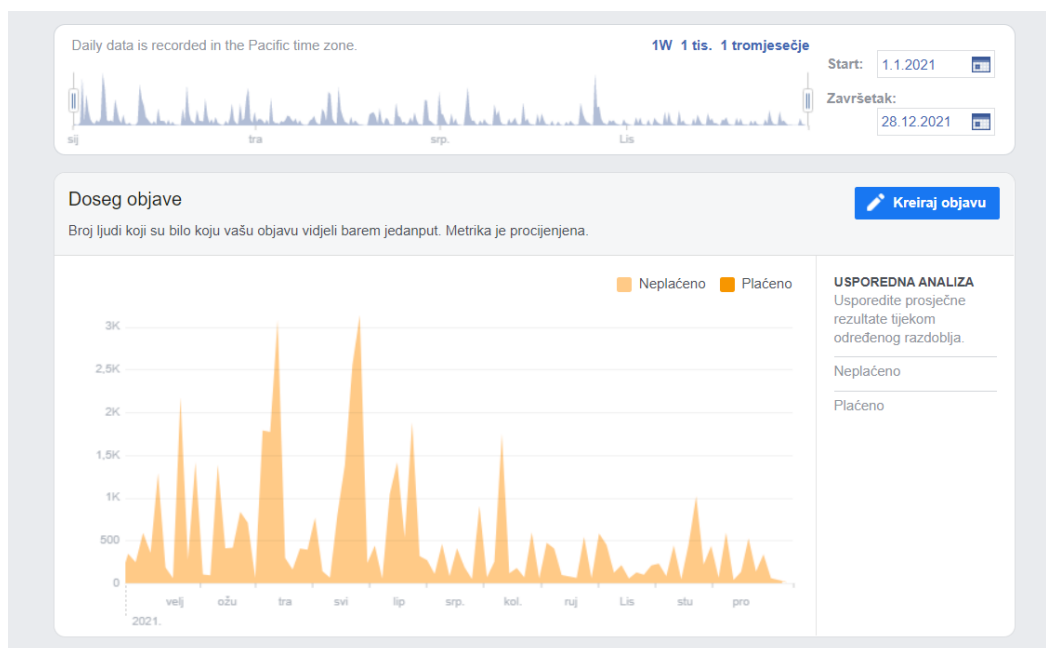

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Društvene mreže

Tijekom 2021. godine djelatnici Muzeja aktivno su sudjelovali u objavama edukativnih sadržaja, kao i najava kulturnih događanja i manifestacija na društvenim mrežama – *Facebook* i *Instagram* stranici Muzeja. Redovitim objavama na *Facebook* stranici, dva puta tjedno, tijekom čitave godine, dosegli smo 86 311 pregled. *Instagram* profil Samoborskog muzeja pokrenut je u prosincu 2020. godine, a tijekom 2021. godine zapratio ga je 321 pratitelj te smo dosegli preko 14 095 pregleda.

Web stranica

Tijekom 2021. godine, na mrežnu stanicu Samoborskog muzeja redovito su objavljivani službeni dokumenti, kao i novosti vezane uz manifestacije, kulturna događanja i edukativnu djelatnost.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radio emisijama

Manifestacije, događanja, izložbe i radionice održane tijekom 2021. godine, bile se medijski popraćene od strane Radio Samobora, Radio Svete Nedelje, Z1 i Mreže TV.

Kustos Luka Kazimović svakoga petka u podne gostuje u emisiji *Tragom starina*, a Nikolina Vuković stalni je gost emisije *Sjetva*, koja se emitira svake druge nedjelje, na Radio Samoboru.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Suveniri

Ponuda suvenirnice Samoborskog muzeja, tijekom 2021. godine obogaćena je novim suvenirima izrađenim u suradnji s lokalnim autorima, umjetnicima i obrtima. U suvenirnici se sada mogu naći dječji suveniri - torbe, privjesci i lutkice s motivima viteza i djevojčice u narodnoj nošnji, rezultat suradnje s agencijom Gugabaga, kao i marama Samoborski kraluš, broš Ferdin brk, notesi Samoborske tajne te majice i torbe s prikazima Stanka Vraza i Ljubice Cantilly. Također, izrađeni se su nove majice i torbe s prikazima vezanim uz Samoborski muzej, školski pribor za djecu s logom muzeja i motivom samoborskog kraluša (bojice, pernice), magneti, puzzle itd.

S ciljem promocije novih suvenira, u prosincu 2021. godine, putem društvenih mreža, održali smo novogodišnje darivanje kojim smo usrećili troje pratitelja.

14. Ukupan broj posjetitelja

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDOVJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	581	16			597		277	163		440	1.037
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	264	66			330	419	73			492	822
GRUPE - odrasli (broj osoba)	98	30			128					0	128
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)		16			16	56	42			98	114
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	235	26			261	961	286			1.247	1.508
GRUPE - srednja škola(broj osoba)		6			6		3			3	9
GRUPE - studenti (broj osoba)	125	13			138					0	138
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)	367	38			405					0	405
STRANI TURISTI (od ukupnog broja, pojedinačno i grupno)	57	4			61			1		1	62
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)					0					0	0
UKUPNO:	1.727	215	0	0	1.942	1.436	681	164	0	2.281	4.223

15. 1. Financije

- RH 3%
- regionalna samouprava 2 %
- lokalna samouprava 91%
- vlastiti prihod 3 %
- donacije 1%

15.2. Investicije

U prosincu 2021. god započeli smo s projektom postavljanja sustava vatrodjave, video nadzora i alarma u zgradi Muzeja te sustava video nadzora i alarma u interpretacijskom rovu Rudnika „Sv. Barbara“ koji je ustrojbeno jedinica Muzeja. Očekuje se završetak radova do kraja veljače 2022. godine.

RAVNATELJICA

Nikolina Puljić Glasnović
